

5. Taking the State as a whole, there were 95 institutions under the Collegiate Department in the year 1966-67 which were eligible for grants. Out of these, grants were paid to 47 institutions while 32 institutions did not file their claims. In the case of the 16 other Institutions, the statement received were incomplete. On receipt of full particulars grants will be released.

6. Considering that the rules provide for an advance grant being given based on the budget estimates for the current year and for the payment of loss of fee income during the year concerned, there can be no hardship to colleges which file their claims in time and follow the rules.

STATEMENT OF DEMANDS FOR GRANTS TO COVER EXPENDITURE INCURRED IN EXCESS DURING 1962-63.

Presentation.

Sri S. R. KANTHI (Minister for Law).—Sir, on behalf of the Finance Minister I beg to present the statement showing the demands for grants to cover expenditure incurred in excess of voted grants and charged appropriations during 1962-63, as required under Article 205 of the Constitution of India.

Mr. SPEAKER.—The Statement is presented.

BUDGET ESTIMATES FOR 1967-68.

General Discussion.

(Debate Continued)

Sri S. D. KOTHAVALA (Sankeswar).—Mr. Speaker Sir, at the close of my speech last evening, I was referring to the water rates. I tried to point out that the recoveries that are proposed to be made in the present year are not enough even to cover 25 per cent of the cost of maintenance incurred on the irrigation projects. There may be difficulties in raising the water rates for the time being. But efforts should be made to increase them at least to a level where there will be neither loss nor gain to Government. This will enable the Government to balance the budget in this regard. I had brought to the notice of the house yesterday that the Maharashtra Government has levied a rate of 450 rupees per acre of sugar can crop whereas in our State it is only Rs. 45 per acre. It is ten times more in Maharashtra. Even then they are making profit. I do not know what the difficulty is here. Particularly in old Mysore area a very large extent of land has come under irrigation. The expenditure per acre, by private irrigation may be more than 1,000. There is a good case for increasing the water rate. The Government may have its own reasons for not doing it immediately. Let them do it progressively.

(SRI S. D. KOTHAVALE)

I would like to speak a few words about the necessity of minor irrigation. Questions were put and answers were elicited many a times on this subject on the floor of this House. To-day also this subject had come up during the question hour and answers were given. Major and medium irrigation projects have been envisaged and drawn up and they are irrigating larger areas. That is another matter. The minor irrigation projects have also got their own advantages. They yield quick result with lesser cost. If food problem is to be solved, we must take up minor irrigation schemes as many as possible wherever they are possible. In some places minor irrigation is a must, and they cannot be avoided. For instance, take some taluk as of Belgaum where medium and major irrigation works are not possible. In Chikodi, Hukkeri, Athani and Raybagh Taluks there are abundant facilities for minor irrigation. In these areas, I think, it is very important thing that the Government should start minor irrigation works. In areas like Hukkeri and Chikodi, no major or medium irrigation projects are possible. I am making this observation with regard to these Taluks because I have toured these taluks and I know much about it. There are rivers no doubt but they cannot be dammed and the flow irrigation cannot be made available. It is known to Hon'ble Members that Ghataprabha and Malaprabha Rivers are in Belgaum District. The dams are being constructed, the lands of Belgaum will be submerged on account of these projects and the benefit will go to other Districts. No appreciable benefits will be there on account of these projects in this District. Therefore, I request the Government to undertake minor irrigation. The rivers are there and the people are ready to make use of the pumpsets if they are made able to lift water from them. There is large scope for well irrigation. I may bring to the notice of the Hon'ble members that there are as many as 18 thousand wells in the Hukeri and Chikodi Taluks. Fortunately for us the underground water is available and that water can be made use of and that may contribute to a great extent to the production of food grains which we need so much for the living of the hungry people. In addition to that there are a number of good sites for tank irrigation also. I have visited these areas and I am satisfied that there are a number of sites for tank construction and these can be made use of for irrigation purposes. I request the Government to undertake the construction of tanks also. As I have said, my observation apply to all areas which are similarly situated. I am not particularly saying that this should be done in Belgaum District areas only. I am just making a request that if there are any special schemes such as pilot schemes for Rural Electrification, the Government may extend these schemes to Chikkodi and Hukkeri Taluks because there the lands are fertile and the people are very good. If you want to see agriculture at its best, I request you to come and visit those places and you will understand what agriculture means and what we can grow and how we can cultivate the land in a very intensive manner. If any pilot schemes are available, they may kindly be extended to these areas.

2-30 P.M.

I just want to make reference here to the supply of electric power. I know it is the intention of the Government to supply electric energy and energise pumpsets for lift irrigation. There is an effort made in Belgaum District in this context. But I am sorry to tell the Hon'ble House and also the Government that the work is going on very slowly at a snails speed and there is reason to believe that the slowness of the speed is due to certain malpractices. It is very difficult to tell names. I do not like to do so. But the fact remains that connections are refused on the ground of paucity of certain materials. But Connections are made available for other considerations. This should not happen. I request the Government to take notice of the fact to see that such malpractices are prevented.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—At least you have come out with it. Now, they will heed to it.

Sri S. D. KOTHAVALA.—It is there and that should be prevented. Further, complaint is made that there is not enough material, particularly meters. I met some of the officers there. They told me that enough materials are not available, particularly meters. If that is the difficulty, I request the Government to see that the material is supplied very expeditiously. Sir, I want to make one more suggestion here. I find there are nearly 18,000 wells in the taluks of Hukkeri and Chikkodi. Now, according to the statistics available, hardly about 200 pumpsets are supplied so far. At this rate, I do not know how many years will be required to complete the work. There is enough power available from Sharavathi. If shortage of materials are there, that could be remedied. I suggest that a special division may be created for the taluks of Chikkodi and Hukkeri because the present division is not able to cope with the work. This suggestion may be considered and early decision taken. If a separate division is created, that will facilitate giving connections with expeditiousness. There will be greater supply of materials because that division may indent for sufficient stock for the purpose of giving connection there. So, that suggestion may be considered by the Government. There are other problems in the belt areas of the State. I wish to place before this House the difficulties of the people residing in the belt areas. This area is along the Belgaum District borders adjoining Kollapur and Sangli districts of the Maharashtra area. There a belt area of five miles is created along with this border to prevent smuggling. That is a very good idea because States are taken to be unit for purpose of organisation in India of food supplies and the authorities in the State have taken steps to see that there is no smuggling of foodgrains out of the State. For that purpose, they have created belt area. What is happening there? There is a restriction of movement of foodgrains in excess of 4 Kgs. within the limit of belt area. A person from that village cannot take foodgrains more than 4 Kgs. or a person outside the

(SRI S. D. KOTHAVALA)

belt area cannot take more than 4 Kg. from the belt area. Supposing a person wants to have more foodgrains, difficulty is created by the restriction of 4 kgs. only. If that quantity is raised to 8 kgs. or 10 kgs. there will be some relief to the people residing in that area. The other difficulty is whereas in other areas there is informal distribution of foodgrains and informal rationing and there is also an open market for the citizens to supplement what they get from ration shops or distributing centres, the market in the belt area is very very restricted. If anybody wants to import grains into the belt area, the authorities are firm in not granting import permits, out of their anxiety to see that there is no smuggling of grains. The import is very very limited. Rationing centres are very nominal and a few kgs. of foodgrains distributed by these centres will not be sufficient. Every person in that area and in other parts of the State has got to supplement his food requirements. Practically, there is no open market in the belt area. Particularly people in Sankeswar area where sugar factory is situated, suffer. In Hukkeri jawar is available at 90 paise but Sankeswar it is sold at 110 paise. The distance between these two places is only 9 miles. The reason is very clear. In belt area, grains are not allowed to flow from non-belt area. I can understand the anxiety of the Government to prevent smuggling. But while preventing smuggling, we should see that the needs of the people of the belt area is looked into and they get the minimum they want. Therefore, I request the Government to consider the grant of some import permits so that merchants may bring grains within the belt area. I know we should also take care to see that the grains are not smuggled out. For this purpose I may bring to the notice of the Government that their check posts there are not functioning properly. In spite of them, grains are going out on a large scale from the non-belt area to Maharashtra and Kerala. Of course, that has to be stopped. For that purpose, we should see that the check posts work more efficiently and the Government should take such steps as they deem proper to prevent it.

I suggest one or two other measures. If it is possible to associate volunteers from the locality at the check-posts and various places, voluntary organisations may be organised. Citizens committees may be formed to help the police, and this may result in the stoppage of smuggling to a large extent.

Another suggestion is with respect to organisation by the traders themselves, particularly in belt area and non-belt area. Traders can be persuaded to have a code of conduct for themselves and enforce a sort of self-discipline. If we can persuade them and if the Government is convinced, the matter may be facilitated to a large extent. This suggestion may be considered.

MR. SPEAKER.—The Hon'ble Member has taken about 20 minutes now. I have no objection if he takes any amount of time but his Party Whip should not complain later.

SRI S. D. KOTHAVALA.—I shall take about ten minutes and close, sir.

Therefore, these measures if possible may be taken to associate non-official elements with the police so that the police may behave well and grains will not be smuggled out.

I pass on to another problem which is connected with this. We are dealing with distribution because there is paucity of grains. In a planned economy, regulation of distribution is unavoidable. But along with that regulation of production also becomes inevitable. We find that in irrigated areas cultivators are inclined to go in for cash crops which bring them more money in preference to food crops. Therefore, it is for the Government to consider whether it is necessary for the purpose of satisfying the food requirements of the people, whether they should evolve a sort of crop pattern depending upon the fertility of soil, climatic conditions and that crop pattern should be rigorously enforced. I am of opinion that particularly in view of the fact that there is paucity of foodgrains, some restriction should be put upon the cultivators to grow foodgrains at least in portion of their holding. What should be the proportion, I leave the matter to the Government for decision. But this, I request the Government to consider and it should be made compulsory on the part of every cultivator that he should grow foodgrains at least in a certain portion — one-third or one-fourth of his land. As regards the crop-pattern, it should be evolved on a scientific basis. It may involve some scientific study and that may be done in course of time. The evolution of crop pattern is necessary for the purpose of planned economy.

Sir, I now pass on to some other aspects of food production. We want more and more food production. We want agriculturists to use better seeds, more fertilisers and insecticides. While these inputs are necessary, our experience has been that these materials do not reach the agriculturists in time and at proper prices. Government has rightly considered this matter and after considering so many ways of distribution, it appears that they have come to the conclusion that these materials could be best distributed to the agriculturists through the Co-operative societies. The Government has taken steps to expand the co-operative Department and Agriculture Department. There is an Assistant Agricultural officer at the taluka level and also an Assistant Registrar of Co-operative Societies at taluka level. In view of this expansion I think it may not be difficult for the Government. To strengthen and make the co-operative societies more efficient. Particularly service co-operatives should be organised, and through the instrumentality of the co-operative societies distribution should be made. And whether distribution is made or is not made properly, I think the officers of the Co-operative Department and officers of the Agricultural Department, should go from place to place, from village to village to see whether the needs of the agriculturist are properly met in this context.

(SRI S. D. KOTHA VALE)

The Hon'ble Sri Sivappa wanted the police to go and see whether distribution is made or not. I do not understand what the police can do there. I am suggesting as an alternative, the officers of the Co-operative Department and the Agricultural Department, which Departments have been expanded considerably to see by visiting villages, how these societies are functioning and make them more efficient. There is no alternative to societies. We believe in the co-operative commonwealth. We have accepted that as the way of life. Though it may be failing for the time being, we have to make them more efficient and strengthen.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—Our complaint is that these officers are not allowed to function freely. Part comes the interference from the Ministerial side.

SRI S. D. KOTHA VALE.—I am sorry, there is no evidence. I am sorry that such a senior Member.....

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—I am prepared to prove it. Are you prepared to accept?

AN Hon'ble MEMBER.—Solitary case!

SRI S. D. KOTHA VALE.—A person who has considerable experience as a Minister also, to make a statement like this! Of course, if there is proof, nobody prevents him from bringing it before the Hon'ble members.

The position therefore is, Government has expanded these Departments and it should be their concern to see that service co-operatives function properly and that their needs should be channelised through the instrumentality of the service co-operatives.

There is one difficulty which the agriculturists are experiencing. We are giving crop finance. Suppose we also give them Consumer goods from the service co-operatives, it may be useful to the agriculturists. In the course of a year, the agriculturist needs some money for household expenditure. Some money for clothing and other requirements which every house-holder will have to incur. What happens is, there is no provision as far as I know in the constitution of Co-operative societies to satisfy these needs. Therefore, he goes to the sowcar or the money-lender in the market and borrows the money that he wants and as against that, he pledges by words of honour that he would give over the entire produce to the sowcar. That man takes all advantages. He deducts the interest and other charges—a considerable portion of the money and gives him the balance. I do request the Government to take steps to see that these service co-operative societies are also enabled to make such advances and the rules and bye-laws may be got amended to facilitate this. The service co-operatives should advance money even to meet such sundry expenditure of the cultivators. Let them give these things in kind if possible, in the form of clothes and other consumer articles.

I am suggesting here Sir, that there should be provision made in the case of every society to take over the entire produce of the cultivator and to see that their produce is sold at proper time and at proper place so that the cultivators could get the best price available. After the society gets the proceeds, part of it should go to the satisfaction of the loan given as crop finance or for other purpose and the balance may be paid to the member cultivators. I am not aware whether such a measure is contemplated by the Government; if it is not, it should be done; the services of the Co-operative Department and the Agricultural Department may be utilised for this purpose.

With respect to the advance of taccavi loan, I want to make a suggestion. If a person applies for taccavi loan, he has got to take an extract from the Shaubouga or Talati and then apply. The application goes through various stages and to get a reply sometimes it takes months together. In the meanwhile I do not know how much the man has to spend legally or illegally. In order to avoid that, I may suggest that whenever an application is made, it should not be incumbent on the cultivator to send any extract. He need mention only the survey number in the application and apply for the taccavi loan. The officer who takes action on these applications is the Tahsildar or some other executive officer who is always a touring officer. In the course of the tour, he should visit the villages from which such applications have come. He should try to get all the extracts from the Village Officers, try to find out whether his requests are genuine or not and whether it is necessary to advance the taccavi loans or not and then he should take a decision on the spot and inform the applicants whether they could expect the the taccavi loans or not. That will be the end of the whole thing; all the intermediary stages will disappear, and there will not be any difficulty in getting an early reply by the applicants and they will be spared a lot of unnecessary legal as well as illegal expenditure, which otherwise he will have to incur. And if he decides to grant the taccavi loan ultimately, the cultivator should not be required to go to the Taluka Office. In the course of the tour, the Tahsildar or whoever he is should visit the village and hand over the loan amount at the door of the cultivator. If there are any administrative difficulties in this behalf, it is for the Government to go into them. As far as I see, there should be no difficulty.

I had been to Kolhapur recently and there they are trying to evolve a particular method of making available the records to the landholders. They have introduced a sort of pass book system or kathewari to every holder. This system was prevailing in our area about 30 or 40 years back and the Maharashtra Government is trying to revive it. All the possible details regarding survey number, the assessment, whether the land is self-cultivated, etc., which are contained in the Record of Rights are mentioned in the pass book or kathewari. Whenever a change of entry occurs, the man is called by the Village Officer to come with the pass book and that change is entered in it. If such a system is

(SRI S. D. KOTHAVALI)

introduced here, it will prevent a number of abuses that are arising from the present system. Hon'ble Members know that the Talati or the Shanbogue is the starting-point of many litigations. He makes an entry and on the basis of that entry the poor people are harassed and put to hardship. It is for the Government to consider whether it is possible.

In the rural areas only agriculture is the source of income for the time being. If it is possible to start certain agriculture-based industries there, it would be better. I therefore request the Hon'ble Minister for Co-operation and Industries to consider whether it is possible to prepare a scheme of agriculture based industries. If the producers come together and form a co-operative society, it will advance their interest. I request the Government to consider this suggestion.

Before concluding, I want to say one thing. I heard senior Members of the Opposition like Sri H. M. Channabasappa and Sri Sivappa speaking. They said that the budget proposals are not socialistic but in what way they are not socialistic they did not explain. I tried to find out whether they wanted to make any positive suggestions, but I did not find any. I started by congratulating the Hon'ble the Finance Minister on his excellent budget—excellent under the circumstances—and I end by congratulating him again.

MR. SPEAKER.—The House will now rise for half an hour.

The House adjourned for Recess at Three of the Clock and re-assembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ 1967-68ನೇ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಧನೈಕ ಪತ್ರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಈ ಪ್ರಗತಿಯ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ನಿರಾಶನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair].

ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ಜಲ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬ್ರಾಂಡಿ, ಬೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬ್ರಾಂಡಿ ಮತ್ತು ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ಮಾರುತ್ತಿವೆ.

ದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾದಕದ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮೂರು ಇದ್ದು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ 18 ಆಗಿವೆ. ಅದು ಬಹಳ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಸುಖ ಮತ್ತು ಸಂಪತ್ತು ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ, ಕೆಲವು ವರ್ಗದ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಈಗಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇವತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಜನರು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತಾಪಿ ಜನ, ದೇಶದ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯಂತಿದ್ದ ಜನರು, ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಲಾಗದ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರವರ್ಗದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಸುಖವಾದ, ಸಂತೋಷವಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನ ಎಂದು ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು. ಇವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡುವವರೆಂದರೆ, ರೈತನನ್ನು ಮತ್ತು ಪರ್ಟಿಟ್ ಹೋಲ್ಡರ್‌ನನ್ನು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್‌ನನ್ನು, ಎರಡು ರೀತಿ ಇಬ್ಬು ಸುಳ್ಳು ರೀತಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಜನರು ಮತ್ತು ಕಳ್ಳ ನೋಟನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಚರಾವಣೆಮಾಡುವವರು ಶ್ರೀಮಂತರಾದವರು. ಇಂತಹ ಜನಗಳು ಬಹಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರವು ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬೆಂಬಲಕೊಟ್ಟು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಯಗಳಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಅತ್ಯಪ್ಪಿ, ಅನ್ಯಾಯ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹೈಕ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನರು ನೊಂದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ, ಮತ್ತು ಸುಖ, ಕ್ಷೇಮದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದಲೇ ಚುನಾಯಿತರಾದಂತಹ ಒಬ್ಬ ಉಪಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಚಡಿಯೇಟು ಕೊಟ್ಟು ಭಯ ಹುಟ್ಟಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರಿಕರ ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಸಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಪಾರ ಆಡಳಿತ ಸಚಿವರು, ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ, ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ನಾಗರಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯವಾದ ಮಾತನ್ನು ಆಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಅವರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ನಾಗರಿಕರು, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸವಾಲನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ನಗರ ಸಭೆಯು “ಇನ್‌ಕಾಂಪಿಟೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಇಂಪೋಟೆಂಟ್” ಎಂದು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕ ಜವಾಬು ಇಷ್ಟೆ—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹಿಂದೆ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇವರನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಕೇಳದೆ, ಆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲೋದೊಡನೆ ದಿಗ್ವಿರೋಧಮಾಡಿ ರೋಟರ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗಾರ್ಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬದಲು ಮಾಡಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಕುರಿಯಾಗಿ ತರಬಿಗ್ಗಿಸಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು ಇವರೋ, ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ್ನು ನುಷರ್‌ನೀಡ್ ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ತಳ್ಳಿಹಾಕಿದಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬೇರೊಂದು ಅನಿರೀಯತೆ ವಾದ ಆಡ್‌ರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದವರು, ಇವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಇನ್‌ಕಾಂಪಿಟೆಂಟ್, ಇಂಪೋಟೆಂಟ್ ಎಂದು ಯಾವುದನ್ನೂ ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ, ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ, ಅಕ್ರಮ ಆಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲರವರೆಂದು ಕದ್ಮಾಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, 63 ಜನರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ಸ್ ಇರತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ 24 ಅಥವಾ 25 ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು. ವೊದಲನೆಯಬಾರಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಾಗ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟು ಬಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮೆಂಬರಿಗೆ ಸೋಲಾಯ್ತು. ಬರುವ ವರ್ಷ ಹೀಗಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾಡಬಾರದು, ಅಕ್ರಮ, ಅನ್ಯಾಯವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಿದರು. ರಾಲ್ ಬಹದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಸತ್ತರು ಎಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಚುನಾವಣೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಕುಂಬಳಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಒಪ್ಪನಮಾಡಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮೆಂಬರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ತಿನ್ನಿಸಿ, ಒಟ್ಟುಕೊಡುವವರಿಗೆ ಕುಡಿಸಿ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಇರಕ್ಕನ್ನಿಲ್ಲ ಗೆದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ತಿ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಕೊಟ್ಟವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನೇಕ ಥರವಾದ ಆಶಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದರು, ಏನೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಯಾವಾಗ ಮೆಚಾರಿಟಿ ಇಲ್ಲವೋ, ಆಗ ಎರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ತಾವು ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬದಲು ಸಮೈಕೆಯು.

(ಶ್ರೀ ಚಿ. ಅರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ಒಬ್ಬ ಮೇಯರ್‌ನ್ನು ತಂದು ಕೂರಿಸಿದರು. ಆ ಮೇಯರ್ ಒಂದು ತಿಂಗಳಕಾಲ ತಾನು ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಒಂದು ಕಡೆ ಇವರ ಕಾರು ಧಿಕ್ಕ ಹೊಡೆದು ಅದು ಚಿ. ವಿ. ಎಸ್. ವರ್ಕ್‌ಷಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅವರು 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬಿಲ್ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರು ಧಿಕ್ಕ ಹೊಡೆದಾಗ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಎಂದು 15 ಸಾವಿರ ರೂ. ಗಳ ನಷ್ಟವಾದರೂ ಸರಕಾರದವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದಾರೆ, ಅದೇ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಷ್ವಯ ಶ್ರೀ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಮೇಯರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಶಿವ ಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಈ ರೀತಿ ಕಾರೇನಾದರೂ ಧಿಕ್ಕ ಹೊಡೆದಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದವರಿಂದ ಧಾರ್ಜನ್ ವಸೂಲಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾರ್ಮಿಕರೇಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಸ್ತುಗಳು ಹಾಳಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನುಕೂಡ ಇದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಈ ಕಾರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏತಕ್ಕೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಆ ಕಾರಿಗೆ ಯಾವ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಹಾಕಿದ್ದರು !

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಅರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಮಿಕರೇಷನ್ ಆಡಳಿತ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೆಲವು ಆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಮೇಯರ್ ಅವರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಪೈಕರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಲ್ಲವೆಂದು ದಸೂಲ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎರಡು ವರ್ಷದ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಫೈನ್ ಸಹಿತವಾಗಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವಹಾಗೆ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಬದಲಿಮಾಡಿದರು. ಮನೆ ಕಂದಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟ್ ತಂದು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧರು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ಕಾರ್ಮಿಕರೇಷನ್ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರು. ಹೆಚ್ಚು ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಮಿಕರೇಷನ್ ಒಪ್ಪಿನಾಗಳನ್ನು ಸಹ ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಅನೇಕ ಅಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ, ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಾಹಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರೇಷನ್ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಸಲ್ಲದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮೇಯರ್ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ನಮ್ಮವರು ಕೆಲವರು ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೇ ಏನೂ ಮುಂದೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇವರ ಕಡೆ ಕೇವಲ 24 ಜನ ಇದ್ದರು. ಕಾರ್ಮಿಕರೇಷನ್ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಅರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲರೇ ಕಾರಣರು. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಏರ್ವೋಧಪಕ್ಷದ ಮೇಯರ್ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಕಾರ್ಮಿಕರೇಷನ್ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿದರು. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಒಂಬತ್ತು ಸಿಟಿಗಳಿಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ನಿಂತಿದ್ದರು. ಆ ಒಂಬತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಮಾಜಿ ಮೇಯರ್‌ಗಳು ಇದ್ದರು. ಅವರು ಕಾರ್ಮಿಕರೇಷನ್ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಮೂರು ಜನರೂ ಸೋತರು. ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಉಪಮಂತ್ರಿಯವರು ಸಹ ಸೋತರು. ನನ್ನನ್ನು ಸೋಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಎರಡು ವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಈ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅವರು ಸಹ ಸೋತರು. ಕಾರ್ಮಿಕರೇಷನ್ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣಗಳು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಸೋಲಿನನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನು ತಂದು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿದರು. ಇಷ್ಟು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವಿದ್ದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಲಿ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ನನ್ನ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪು ಎಂದು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜನಗಳ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಅನೇಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ವಿಧಾನ ಸೌಧಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಲ ಚಲೋ

ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಬಂದ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅಭಿಮಾನವನ್ನೂ ತೋರಿಸದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಸತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಾರು ಸಾರಿ ಹೋಗಿ ಮನವಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿಯೂ ಸಹ ಅವರು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದನ್ನೂ ನೆರವೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎಂ. ಪಾಟೀಲರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಅದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಮೊದಲು ಒಂದು ಸಾವಿರ—ಲೇಟರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ದರ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು. ಈಗ ಅದು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಮುವತ್ತು ಪೈಸಾ ಕಡಿಮೆ ದರದಿಂದ ಎರಡು ರಾಪಾಯಿ 95 ಪೈಸೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದೇ ಹೆಚ್ಚಾಯಿಲ್ಲ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಲೇಟರಿಗೆ 11 ಪೈಸೆ ಇದೆ, ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಲೇಟರಿಗೆ 17 ಪೈಸೆ ಇದೆ, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಲೇಟರಿಗೆ 30 ಪೈಸೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತಲೂ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ದರ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರಿಕರ ಒಟ್ಟು ನೀರಿನ ಸಪ್ಲೈಗಾಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ 48 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಯಿತು. ಈಗ ಜಲ ಮಂಡಲಿಯವರು ನೀರಿನ ಬಾಬಿನಲ್ಲೇ ಒಂದು ಕೋಟಿ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಹೊರೆಯನ್ನು ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 1964ನೇ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಅಂಡ್ ಸ್ಯೂಯರೇಜ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಲೇಟರ್ ನೀರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗಳ ದರ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗದೆ, ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಅಂಡ್ ಸ್ಯೂಯರೇಜ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಸಮನೆ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಂದಿಯೇ ಇದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೇಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದುದು ಅಂದರೆ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಯದ್ವಾ ತದ್ವಾ ಏರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ವೈಖರಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಬೇಕು. ಮನೆ ಕಂದಾಯ ಏರಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗರಾಜ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರದು 550 ರೂಪಾಯಿ ಅನ್ವಯಿಲ್ ರೆಂಟರ್ ವ್ಯಾಲೂ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ರಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ 3,650 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ 800 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು 2,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು 1,950 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಿ ಯದ್ವಾ ತದ್ವಾ ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆ ಕಂದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುಂದೆ 15,000 ಅಪೀಲುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನು ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಮೊಂಡಕವದಿಂದ ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಗೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ನಾಗರಿಕರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮೆಮೋರಾಂಡಂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ನಗರದಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ತೆಗೆದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಿಂದ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಹ ಕೊಡಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಸರಕಾರದವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳಂಥ ನಾವು ನಾಗರಿಕರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಧಾನ ಸೌಧ ಚಲೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಅವರಿಗೆ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸರಕಾರದ ಪಕ್ಷದವರು ಕೂಡಲೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಇವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧ ಚಲೋ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ವಿಫಲಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸರ ಬಂದೋಬಸ್ತ್ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದರು, ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಮೊದಲೇ ಹೇಗೆ ಅರೆಸ್ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬ ವೈಖರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಮೊದಲೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಅರೆಸ್ ಮಾಡಿ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ನಲ್ಲ ಕೂಡಿಸಿದರು. ಇದರ ವೈಖರಿ ಏನೆಂದರೆ, ನಾನು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರ ಜೊತೆ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ಕೆಲವು ಪೋಲೀಸ್ ಅಫೀಸರ್‌ಗಳು ಬಂದು ನನ್ನನ್ನೂ ಇತರ ನಾಲ್ಕು ಜನರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ನಮ್ಮನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಜೈನಗರ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ರಾತ್ರಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಪಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜ್‌ಶೀಟ್ ಹಾಕಿದರು. ಈ ಚಾರ್ಜ್‌ಶೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಇವರಿಗೆ ಏಧಾನ ಸೌಧಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ, ಮುತ್ತಿಗೆಗಳಿಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿ, ಏಧಾನ ಸೌಧವನ್ನು ಫುಡ್ ಫುಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಚಾರ್ಜ್ ಹಾಕಿದರು. ಅಮೇಲೆ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ರು ಆರ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಜುಡಿಸಿಯರ್ ಕಸ್ತಡಿಗೆ ರಿವಾಂಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಏಧಾನ ಸೌಧ ಚಲೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೆವು ಅಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮೆಮೋರಾಂಡಂ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಸೌಕಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಮತ್ತೆ ಹೋಗುವುದು ಅಪಮಾನದ ವಿಷಯ. ನಾವು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ಅವರೇ ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಲಿ ಎಂದು ಏಧಾನ ಸೌಧ ಚಲೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೆವು. ಆದರೆ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಮೊದಲೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಮೊದಲು ಎನೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸಂಜೆ ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ಜಡ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ರಿವಾಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದನಂತರ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಸಂಜೆಯ ಆರು ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಜೈಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇಂದು ಸಂಜೆ ನಿಮಗೆ ಊಟವಿಲ್ಲ ಊಟ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಊಟ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಜೈಲಿನೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ಆಗ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಏ. ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಗೆ ರಾತ್ರಿ ಊಟ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲಿನೊಳಗೆ ಹೋದರೆ ಅದು ನರಕವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ರಾತ್ರಿ ಜೈಲಿನಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಪುನಃ ಜೈಲಿಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವರು ಅನೇಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಬರಲಿ ಜೈಲನ್ನು ಸ್ವರ್ಗ ಸಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ಜೈಲು ಅಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನರಕವಾಗಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹದಿನೈದು ನಿಮಿಷ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯಿತು. ಭಾಷಣ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಟೈಂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ನಮಗೆ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ರೊಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅನ್ನದಲ್ಲ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಭತ್ತ ಕಲ್ಲು ಇದ್ದಿತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಅರ್ಧ ಬೇಯಿಸಿದ ಸೊಪ್ಪಿನ ತರಕಾರಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಮಲಗಲು ಹಾಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗೋಣಿತಟ್ಟು ಒಂದು ಚೆಂಬು ಇಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟರು. ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ 25 ಜನರನ್ನು ತುಂಬಿದರು. ನನಗೆ ಕಕ್ಕಸದ ಹತ್ತಿರವೇ ಜಾಗ ಮಾಡಿ ಕೊಡರಾಯಿತು. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಯ ಕಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಲು ಇಲ್ಲ. ಹಳೇ ಪದ್ಧತಿಯ ತಗಡಿನತಟ್ಟು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದುರ್ವಾಸನೆಯು ತುಂಬಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮನ್ನು ಎ ಕ್ಲಾಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ನರಕ ಸಮಾನವಾದ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಇರಬೇಕಾಯಿತು. ಎ ಕ್ಲಾಸ್ ಬೈದಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಸೌಲಭ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಒಂದು ಹುಲ್ಲು ತುಂಬಿದ ಮೆತ್ತೆ ಮತ್ತು ದಿಂಬು ಮತ್ತು ರೋಟಿ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎ ಕ್ಲಾಸ್ ಊಟವಾದರೂ ಕೂಡ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸೌಭ್ಯ ವನ್ನೂ ಪೂರೈಸಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಿಂದ ಊಟ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಊಟ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಬೈದಿಗಳಂತೆ ಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡಿದರು. ನಾವು ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಉಪವಾಸವಿರಬೇಕಾಯಿತು. ನಾವು ಅವರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಸಾಯಂಕಾಲ ನಮಗೆ ಎರಡು ರೊಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಇಂಥ ರೊಟ್ಟಿ ತಿನಿಸಿ ಎಂದು ಹೋಂ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ನನಗೆ ಹಲ್ಲು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೂ ಇಂಥ ರೊಟ್ಟಿ ಕಡಿದು ನೋಡಲಿ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರೊಟ್ಟಿ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕಡಿದರೆ ಹಲ್ಲು ಮುರಿದು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಈ ರೊಟ್ಟಿ ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಬೇಕು.

(ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರೊಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದ ಕೈಯನ್ನು ಎತ್ತರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು)

ಭತ್ತ ಕಲ್ಲು ಸೇರಿದ ಅನ್ನ ಕಡಿಯಲಕ್ಕೆ ಆಗದಂಥ ಹೆಣ್ಣು ಮುರಿಯುವಂಥ ರೊಟ್ಟಿ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯಿಂದ ಊಟ ತರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯಬೇಕು, ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆಗಬೇಕು ಮನೆಯವರು ಬಂದು ತಂದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ದಿನ ನಾವು ಸ್ನಾನವನ್ನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಉಜ್ಜುವುದಕ್ಕೆ ಹಲ್ಲುಪುಡಿ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಕಾಫಿ, ಟೀ, ಬೀಡಿ ಸಿಗರೇಟ್ ಮಾತಂತೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಹೋಂ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಎರಡು ದಿನ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯ ರೊಟ್ಟಿ ಕಡಿದು ಬರಲಿ. ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ದಿನ ನರಕದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆವು. ನಮಗೆ ನರಕವಾಸ ಮಾಡಿಸಿದವರು ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಗ್ರವಾದ ನರಕವಾಸ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕಕ್ಕನವಂತೂ ಹೇಳಲು ಬಾರದಷ್ಟು ದುರ್ಗಂಧಮಯವಾಗಿ ಅನಪೇಕ್ಷಾರ್ಹ. ಕೆಲೇ ಪದ್ಧತಿಪ್ರಕಾರ ಇನ್ನೂ ಕಕ್ಕನವರು ಡಬ್ಬ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ನೀರು ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಇದಂಥ ನಾಗರಿಕತೆ? ಇದು ಮನುಷ್ಯತ್ವವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿಧಾನ ಸೌಧ ಚಲೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಯಾರ ತಲೆ ಒಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ವಿಧಾನ ಸೌಧವನ್ನು ಒಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಆಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಮಾಡಿದ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಈ ರೋಗದಲ್ಲಿ ನೀವು ಅದರ ಫಲ ಅನುಭವಿಸುತ್ತೀರಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇಂಥ ಅನೀತಿ ದುರಾಚಾರಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಫಲ ಅನುಭವಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮರುದಿನ ನಮ್ಮನ್ನು ಪುನಃ ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಿಸಲು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಏತಕ್ಕೆ ರಿಮಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಇಡಲು ಕೇಳಿದರು. 26ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ವಿಧಾನ ಸೌಧ ಚಲೋ ಚಳವಳಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದ್ದಿತು. ಮೊದಲೇ ಏತಕ್ಕೆ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು? ಮರುದಿನ ನಮ್ಮನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ? ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಜಿ ಸ್ಟೀಟರು ಕಾಗದ ಬರೆದು ಆರ್ಟರ್ ಕೂಡ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ರೀತಿ ನಮಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹಿಂಸೆಪಡಿಸಿದರು? ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಇವರು ಮನುಷ್ಯ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೇ? ಇವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ನೀತಿ ನಿಯಮ ಇದೆಯೇ? ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನ ಬಹಳ ಸಹನೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನ. ಅವರ ಸಹನೆ ಮೀರಿದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ವರಮಾನ ನೋಡಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರವಾದ, ರಾಜಧಾನಿಯಾದ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರಿಕರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ತಾವೇ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸೂಪರ್‌ಸಿಡ್ ಮಾಡಿದರು; ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆಯ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿರಲಿ ಎಂದು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿದರು; ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಮನೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪಾಲಿಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿದರು. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸಿಡ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕದು. ಈ ರೀತಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

4-00 P.M.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವೇಕ್ಷಿತವುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸೂಪರ್‌ಸಿಡ್ ಅದಮೇಲೆ ಲಂಚರುಪುವತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಬ ಕಂಬಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಜನಗಳ ನಿತ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಇದರ 63 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ನಿಷ್ಠಾವಂತರೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳು ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳಿಸಿದಂಥ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು. ಆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ದೂರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸೂಪರ್‌ಸಿಡ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಅವಧಿ ಮುಗಿದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ತಮ್ಮ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರಿಕರು ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಅನೀತಿ ಮತ್ತು ದುರಾಡಳಿತವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಲಾದರೂ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎನ್ನುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಜಿ. ತಮ್ಮಣ್ಣ (ಕುಣಿಗಲ್).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, 1967-68ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯ ವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ನಾಲ್ಕು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

ಇದುವರೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಆಯವ್ಯಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ದಲ್ಲ ಮಹತ್ವರವಾದ ಗಂಡಾಂತರ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ನಡೆದಂಥ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಮತ್ತು ಚೈನಾ ದೇಶಗಳ ಒತ್ತಡದಿಂದ ದೇಶ ಕುಂದಿ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹೋದವರ್ಷ ಬಂದಂಥ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಜನತೆ ದಟ್ಟದಾರಿದ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಕ್ಕಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು, ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಜನತೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂದು ಭೂಕಂದಾಯದ ಹೊರೆಯನ್ನು ರೈತನ ಮೇಲೆ ಹೇರುವಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡುಭೂಮಿ, ನಾಡು ನೇಗಿಲು, ಆಕಾಶದ ಮಳೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಇರತಕ್ಕ ರೈತನಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೇರುತ್ತಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಯಾವ ವಿಧ ವಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೋ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಮಾರ್ಗಗಳು ಹೊಳೆಯ ಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಎಂದೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಶ್ರೀಮಂತರು, ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶರು, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಡ್ಡೊಲಗದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವರಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬಾರದೇ ಎಂದೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಬರದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ನಂಬಿರುವ ಜನರ ಮೇಲೆ ಭೂಕಂದಾಯ, ವ್ಯವಸಾಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೇರಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬರಲಾರದು. ದೇಶ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಯಾವ ರೈತನೇ ಆಗಲೇ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುವುದು. ದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅವನು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅವನ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ರೈತನೇ ನಾಡಿನ ಬೆನ್ನಲುಬು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಏಕೆ ತೋರಿಸ ಬಾರದಾಗಿತ್ತು? ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ, ಭೋಗವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ, ಶ್ರೀಮಂತರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಿ. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಕಂದಾಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರೈತನಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೇರಬಾರದು. ಭಾರಿ ಜಮೀನ್ದಾರರಿದ್ದಾರೆ, ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರ್‌ಗಳಿದ್ದಾರೆ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತೋಟಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿ ರುವ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ನಾನಾ ಮುಖವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಜನರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವರಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೇರಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ನಮಾಜವಾದ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ನಮಾಜವಾದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಜನತೆಗೆ ನಮಾಜವಾದ ತಲಪ್ಪವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲ ಬಾಬುಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಕೇವಲ ಐದು ಎಕರೆ ಖುಷ್ಕಿ ಪ್ರದೇಶ ಎರುವಂಥ ರೈತನಿಗೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಐದರಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತು ಎಕರೆವರೆಗೂ ಒಂದು ರೀತಿ, 20ರಿಂದ 50 ಎಕರೆವರೆಗೂ ಒಂದು ರೀತಿ, 50 ರಿಂದ 100 ಎಕರೆ ವರೆಗೂ ಒಂದು ರೀತಿ, ಹೀಗೆ ಅಂತಸ್ತಿನಮೇಲೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು, ವ್ಯಯಸಾಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಕೇವಲ ಐದು ಎಕರೆ ಖುಷ್ಕಿ ಇರುವಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕಂದಾಯವನ್ನೂ ಹಾಕಬಾರದು. ಅಂಥ ಕಾಯಿದೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಬೂನ ಸಿಕ್ಕಲ್ಲ ಎಂದು 'ಫೇರಾವೊ' ಮಾಡುವಂಥ ಜನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಬೂನ ಕೊಡಲಲ್ಲ, ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡಲಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಜನ, ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ 'ಫೇರ' ಅಪೊ' ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕು. ಜನತೆಗೆ ಏನು ಕಷ್ಟವಿದೆ, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಬಡವನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕು. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮಾಡಿ ಜನರನ್ನು ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೆ ಒತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಅಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪೋಲೀಸರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರು, ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕಾಪಲಿದ್ದರು ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮಿತ್ರರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆದರೆ ನಿನಗೆ ದಿವನ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ನಡೆದು ಕೊಂಡಂಥ ರೀತಿ, ಅವರ ವಿನಯ ವರ್ತನೆ, ಅವರ ಆಡಳಿತ ಮೈಯಿರಿ, ಇವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದೇವೆನಾ ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ತೆಗೆಳತಕ್ಕ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಅವರ ಎಷ್ಟು ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಿಗಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

(Interruption)

ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ಯಾವುದೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷವಾಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷವಾಗಲಿ ಇದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರದ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವನ ಆಹಾರದ ಆಧಾರವಿಷಯವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಲಮೇಲೆ ನಾವು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ದಿವನ ಇತರರಿಂದ ಅಕ್ಕಿ ಮುಂತಾದ ಬೇಕಾದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ? ನಮ್ಮ ರೈತ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ನೂಕು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ನೆರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ನಿರ್ದೋಷವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವಿನಿಮಯಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕು. ನಿರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ, ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳು, ಸಾಲಸೋಲ, ಭೂಮಿ, ಗೊಬ್ಬರ ಮುಂತಾದ ಸೌಕರ್ಯ ಸಾಕಷ್ಟು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಕೂಡ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ, ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ, ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆ ಮುಂತಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಿದಿರಿ, ಅದರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು ಎಂದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪ್ಯೂಗ್ರೆಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತ ತನ್ನ ಕಾಲಮೇಲೆ ತಾನು ನಿಂತು ಕೊಂಡು ತನಗೆ ಆಗುವಷ್ಟು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೂಡ ಒದಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಗಮನನೀಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಜನತೆ ಕೂಡ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ದಿನೇ ದಿನೇ ಇಲ್ಲಿನ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ, ನಿರ್ದೋಷ, ಅನಾರೋಗ್ಯ ಮುಂತಾದ್ದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಮಾಡಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗಳು ಮುಂತಾದ ಇತರ ದೊಡ್ಡ ನೊಡ್ಡ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿನ ವಾಯುಗುಣ ಹಿತಕರವಾಗಿದೆ, ಸಾರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಮುಂತಾದಿಲ್ಲ ಇದೆ. ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇರುವುದು ತಪ್ಪು ಅಂದೋಳನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಡಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗಬಹುದು, ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ತಮ್ಮಣ್ಣ)

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಪುನಃ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಾನ ನಿರೋಧ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಾಗಿ ಸರಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಿರುವ ನಿರೋಧ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡುತ್ತಿದೆ. ನಿರೋಧ ಪಕ್ಷವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾಗಲಿ, ಗಾಂಧಿ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗಲಿ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಬಹುದು. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಪಾನನಿರೋಧ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ತಯಾರಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ತಯಾರಿಯಾಗುತ್ತಿ ದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರು ನಿರೋಧಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿ, ಪಾನನಿರೋಧ ತೆಗೆದರೆ ಅರ್ಥಿಕಮುಗ್ಗಟ್ಟು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯವೂ ಕುಂದುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸರಿಗೂ ಕಷ್ಟ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜ್ಞಾನ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು, ಅರ್ಥಿಕಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು; ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ನಿರಾವರಿಯೋಜನೆ ಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಈಗ ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಬೆಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒದಗಿಸಿ ರುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಹಾರದ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯ ಬೇಕು, ನಿರೀನ ಸೌಕರ್ಯ, ಗೊಬ್ಬರ, ಒಳ್ಳೆಯ ಬೀಜ ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ಅವಶ್ಯಕ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ನಿರಾವರಿ ಮುಂತಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿದ್ದರೂ ಗೊಬ್ಬರ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹೊಲದ ಬಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಂಥ ಕಡೆ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ವತೋ ಮುಖವಾದ ಸಹಾಯ ನೀಡಿ ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮುರೈಶೈವರಂ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೇ ಹಲವಾರು ಮಿತ್ರರು ವ್ಯಕ್ತವಾದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮೇನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದು ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಬಜೆಟ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿ ಕೊಡುವಾರೆಯವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು “ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಒಪ್ಪಲು ಇದು ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಅಂಶ ತಮ್ಮ ಗಮ ನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವರಿತೆ ಹಣ ಶೇಖರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾವರಿತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೇ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ ಕಾರದವರು ಅರ್ಹರೇ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ಅ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ನೀತಿಗೂ ಯಾವರಿತಿಯಲ್ಲೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಸಮತಾವಾದದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಅದಕ್ಕನು ಗುಣವಾಗಿ ಬಜೆಟ್ಟಿನ ಬೇಕು, ಜನತಾ ಬಜೆಟ್ಟಿಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶ ನೋಡಿದರೆ ಸಮತಾವಾದಕ್ಕೂ ಈ ದಿವಸದ ಬಜೆಟ್ಟಿಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ.

ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದು, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಲ್ಲರಿಂದ ಈ ಹಣ ಬಂದಿದೆ, ಯಾರು, ಈ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅವರ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಪೆಂಡಿಕ್ಸ್‌ನ ಅನೇಕ್ಷರ್ (ಇ)ನಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರವೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ 1961-62ರಲ್ಲಿ 23.62 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1967-68ಕ್ಕೆ 59.97 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದರೆ 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಂದರೆ ಶೇಕಡ 150 ರಷ್ಟು ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 1961-62ಕ್ಕೆ 13 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು 1967-68 ರಲ್ಲಿ 22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ಪರೋಕ್ಷವಾದ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ, ಅರ್ಥವರ್ಗ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡ್ಯೂಟೀಸ್ ಮೂಲಕ ಜನರಿಂದ 28 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಅನೇಕರ (ಇ) ಇಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಅಂಶ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ನೇರವಾದ ತೆರಿಗೆ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ ತೆರಿಗೆ 1961-62 ರಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತ ತೆರಿಗೆಯ ವರಮಾನದ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಆಗಿದೆ (ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ 13 ಕೋಟಿ ತೆರಿಗೆಯ ವರಮಾನ 36 ಕೋಟಿ) ಇದು 1967-68 ರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಆಗಿದೆ (18 ಕೋಟಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ; ಮೊತ್ತ ವರಮಾನ 73 ಕೋಟಿ) ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಯ ವಸೂಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ಯಾರು ಕೊಡುವವರು ಎಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ, ಬಡವರು, ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದವರು, ರೈತರು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡ್ಯೂಟೀಸ್, ಸೇರ್ಪಡೆ, ಅರ್ಥವರ್ಗ ಈ ರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಟನೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮುರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯ್ ರವರ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡ್ಯೂಟೀಸ್ ಹಾಕಿರುವುದು—ನಿಗರೇಟು, ಕಾಫಿ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಿರುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರೆಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಇವತ್ತು ಬಡ್ಡೆಟ್ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೂ ಸಹ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಶ್ರೀಮಂತರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಾದರೂ ಅವರಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ, ಅವಕ್ಕೆ ಸರಿ ಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನೂ ವಿವರಣೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜನರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುವುದು ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ಯಾರ್ಟಿ ಆಫ್ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟೀ? ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ಯಾರ್ಟಿ ಎಲ್ಲೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಸಮತಾ ವಾದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಪೆಟ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ತರುವುದಾದರೆ ಅನೇಕರ (ಇ) ನಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ವಸೂಲಾಗಿದೆ. ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇದೆ. 1961-62 ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ವರಮಾನ ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. 1961-62 ರಲ್ಲಿ 425.07 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದದ್ದು 1964-65 ಕ್ಕೆ 517.84 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು, ಈಗ ಪುನಃ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ, 452.15 ಲಕ್ಷ ಆಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಬರುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಂಡ್ ನಾನ್‌ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಸಹ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ 33.7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು 89.3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ನಾನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ 20.4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು 65.8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ 2.7 ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ನಾನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ 3.3 ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಏನು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ಯಾರ್ಟಿ ತರುವಂತಹ ಜನತಾ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತರೇ ನೀವು ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಮುಂದೆ ಇದೇ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಿಮಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಹಣ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು 675 ಲಕ್ಷದಿಂದ 2,082 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಬರದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾರ ತರೆಯನ್ನೂ ಒಡೆಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ನಿಜವಿಂಪುನವರ ತರೆಯನ್ನು ಒಡೆಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ತನ್ನ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ತರೆಯೂ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು, ಅರಬ್ಬಿ ಸಮುದ್ರದ ಪಾರಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇದು ಬಡಜನರ ಹಿತಕ್ಕೆ ತಯಾರಾದಂತಹ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಾದರೆ ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಕೂಡ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ, ಎಂಬುದು ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿದರು. ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರು, ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮುನಿ ಬಳಿಸಿಕೊಂಡರು, ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎರಡನೆಯ ಸಲ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲರವರು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್‌ನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ಇದು ಅಂತಹ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಪ್ರಸಂಗ; ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವಂತಹ ಜನ, ವಿಧಾನಸೌಧ ಜಲೋಕ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಬಂದ ಜನ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ 'ಫೇರಾವ್' ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಫೇರಾವ್ ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ತರಹ ಹೆದರಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಫೇರಾವ್ ಅಂದರೆ ಸುತ್ತುಗಟ್ಟುವುದು ಅಂತ ಅರ್ಥ. ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ ಅವರು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಹೆದರಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಜನರೂ ಕೂಡ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಹತ್ತಿರ ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ, "ಫೇರಾವ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ", "ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ" ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಐದು ಸಾವಿರ ಜನ ಪೊಲೀಸರನ್ನು ಇಬ್ಬು ಹಿಟರ್ ಶಾಕಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನೋಡಿದ್ದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟಾದರೂ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಬಂಡಿತ ವಾಗಿಯೂ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ತೆರೆಬುರುಡೆ ಒಡೆದರೆ ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟಾದರೂ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಜನರು ಮೆರವಣಿಗೆ ಬರಲಿ ನೋಡೋಣ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳೋಣ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾದಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೋಗಿ ಜನರನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿರುವಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿ ಜನರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರಾಮರಾಯರ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಪೊಲೀಸರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜನರನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಇದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಪ್ರಸಂಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಉದ್ಯೋಗದ ಪ್ರಶ್ನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ 1961-62ರಲ್ಲಿ 2 ರಿಂದ 3 ಲಕ್ಷದವರೆಗೂ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದದ್ದು 1965-66ರಲ್ಲಿ 11 ಲಕ್ಷ ಜನಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಇದು 3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ. ಇನ್ನು 4ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ 16 ಲಕ್ಷ ಜನ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಎಂಬುದು ಅವರ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದಲೇ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಎಜ್ಯುಕೇಟೆಡ್ ಅನ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್ಡ್ ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು, ಬಿ.ಇ. ಮಾಡಿದವರು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ತಿ ಮಾಡಿ ಒದಿರತಕ್ಕವರು ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಲ್.ಎಂ.ಇ., ಎಲ್.ಸಿ.ಇ. ಪಾಸ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರು ಸಾವಿರಾರು ಜನ "ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡಿ" ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅರೆದಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಧೋರಣೆ ತಾಳುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಸರಿಯಾದ ಧೋರಣೆ ತಾಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

4-30 P.M.

ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ : ರಾಜಾಮಿರ್, ಮಿನರ್ವಾ ಮಿರ್, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಿರ್, ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎಸ್.ಕೆ. ಮಿರ್ ಮತ್ತು ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಮ್ಮಾ ಮಿರ್—ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಚ್ಚುವುದರಲ್ಲದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಮುಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಿಲ್ಲುಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರ ನೀತಿಯಾದರೂ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದೇ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜಾ ಮತ್ತು ಮಿನರ್ವಾ ಮಿರ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತೇವೆ, 40 ಲಕ್ಷ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, 60 ಲಕ್ಷ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, 65 ಲಕ್ಷ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿಗಾಗಲೇ ಒಂದೊಂದೆ ವರ್ಷದ ಮೇರಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದ್ದ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಎರಡೊವರೆ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕೊವರೆ ಸಾವಿರ ಜನರು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೇ ಅರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸರಕಾರವೇ ಮಿಲ್ಲನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇವರಿಗೇನೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಇವರು ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬರೆದು ಆ ಮಾಲೀಕರ ಮೇಲೆ ನೂತ್ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರೇನೋ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿರ್ಫಾನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ವಿಚಾರವೇನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಕಾಲ ಇನ್ನೂ ಮಿಂಚಿಹೋಗಿಲ್ಲ. ಮಾಲೀಕರು ಮಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವೆಸ್ಟ್ ಬೆಂಗಾಲ್ ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಗೇರುಬೀಜ ಮತ್ತು ಹೆಂಚಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಸಿನ್ಹಲಿರತಕ್ಕ ಡಿ.ಎಂ.ಕೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಲೋಕಗನಾಥನ್ ಕಮಿಟಿಯ ತಿಳಿಸುವ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದ ಮುಗ್ಗುಟ್ಟನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ನೂತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೇಕೆ ಆ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ! ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕೋಪ ಬಂದಿತ್ತು. ಆಗ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೆ ಎಂದರೆ—ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಫಂಡನ್ನು ವಸೂಲ್ಯಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಇವರು ಆ ಮಿರ್ ಮಾಲೀಕರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಮ್ಮಾ ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಿರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಶಿರ್ಫಾನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ಎಂ.ಎಸ್.ಕೆ. ಮಿಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಅದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ದಾವಣಗೆರೆಯ ಎಲ್ಲಮ್ಮಾ ಮಿಲ್ಲನ್ನು ನಡೆಸಿದರೂ ನಡೆಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಎಂ.ಎಸ್.ಕೆ. ಮಿಲ್ಲನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ದಾವಣಗೆರೆಯ ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರ ಅಂತರಂಗವೇನೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಎಂ.ಎಸ್.ಕೆ. ಮಿಲ್ಲನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ : ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಮಿಲ್ಲುಗಳಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುವಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಚ್‌ಮೋಷನ್‌ಗಳೂ ಡಿಪ್ಯಾಂಡುಗಳೂ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಷ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 30ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾತ್ರ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಹಾಗೂ ಅದರ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 40—42ರಂತೆ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷವೇಕೆ 30 ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಪಾಸಾದರು ! ಹುಡುಗರೇನು ಸರಿಯಾಗಿ ಓದುವುದಿಲ್ಲವೇನು ? ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ, ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ 2 ವರ್ಷಗಳಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಅದು ಒಂದು ವರ್ಷವಿದ್ದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಒಂದು ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು ಆ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಗೊಂದಲಕ್ಕೀಡುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹುಡುಗರು ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಮೂಲ ಕಾರಣ. ಇನ್ನು ಕಾಲೇಜ್ ವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೀಟುಗಳೇ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂತಲೇ ಏನೋ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿಯೋಜಿತ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಮೇಲೆ ಹುಡುಗರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗದಿರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಂಬರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿರತಕ್ಕ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟುಗಳನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಶೇಕಡ 70-80 ನಂಬರುಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಹುಡುಗರಿಗಿನ್ನೂ ಸೀಟುಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. 84 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಂಬರು ಬಂದಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸೀಟುಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಶೇಕಡ 80ರಷ್ಟು ನಂಬರುಗಳು ಬಂದವೆಯೋ ಅಂಥವರಿಗಲ್ಲಾ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಬಡಹುಡುಗರಿಗೆ 3-4-5 ಸಾವಿರ ಹೀಗೆ ಡೊನೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಒದನ್ನು ಒದಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳಿವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಶೇಕಡ 10ರಷ್ಟನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ವಿದ್ಯಾವ್ಯಾಸಂಗದಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಜನ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಶಾಲಾ ಮೇಷ್ಟ್ರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಚೆಕ್ ಮೂಲಕವೇ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮತ್ತು ಸೆಕೆಂಡರಿ ಲೆವೆಲ್‌ವರೆಗೂ ಅನುಸರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ತಪ್ಪುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಲೀ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರಿಗಾಗಲೀ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಧೋರಣೆ, ಅಥವಾ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ನಿಲುವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ 'Laissez Fare' ಧೋರಣೆ ತಾಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲಸಗಳು ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನೂ ಸಹ ಕಲ್ಪಿಸಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಶಾಂತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಾರಣ. ಆ ಎಸ್. ಜಿ. ಒ. ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಅಷ್ಟೆ. ಅವರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿರತಕ್ಕ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಪದವನ್ನು ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು? ಅದನ್ನು ಆಗಲೇ ಅಲ್ಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲವೇನು? ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಯು. ಪಿ., ಪ. ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೌಕರರಿಂದ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಸಂಬಳವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಸಪ್ಪವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಅವರಿಗೆ ಆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಹಾಗೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಸಹಾ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತೀರ್ಜನ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ (ಮಂಗಳೂರು-2).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಧ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಆಯವ್ಯಯ

ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದಾಗಿಯೂ, ಸಮತೋಲನದಿಂದ ಕೂಡಿದುದಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅದು ಬಹಳ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಇಂಥ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಗಮನವನ್ನೂ ಸೆಳೆದಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ಅದು ಅಹಾರಸ್ಯಾವಲಂಬನೆಯ ವಿಚಾರ. ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ನಿರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ.

ಈ ಹೊತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಜನನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಮರಣ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. 1947ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು 34 ಕೋಟಿ ಇದ್ದುದು ಈಗ 50 ಕೋಟಿಯಾಗಿದೆ, ಈ ರೀತಿ 16 ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದಿವಸಕ್ಕೆ 55 ಸಾವಿರ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಹೋಗಿದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 21 ದಶಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ 21 ದಶಲಕ್ಷ ಜನ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, 13 ದಶಲಕ್ಷ ಜನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸಾವಿನ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ, ಬಾಕಿ ಖಾಯಿರೆ ಗಳಿಂದ ಸಾಯುವ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇನ್ನು ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಾ, ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಆಹಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಆಹಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆದಹಾಗೆ ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದ್ದ ಹಾಗೇ ಇರುತ್ತದೆ. ದೇಶ ವಿಭಜನೆ ಆದಮೇಲೆ ಬಹು ಫಲವತ್ತಾಗಿರ ತಕ್ಕ ಭೂಮಿ ಗೋದಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಜಾಗಗಳು ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಹೋದವು ಹೋಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಅಷ್ಟೂ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 2 ಕೋಟಿ ಇದೆ. ಆಹಾರದ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಸುಖ ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲ 2—3 ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯ ತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಅಲ್ಲಗೆ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಉಕ್ಕಾಳ ತೋಡು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದರೆ 2 ಸಾವಿರ ಮುಡಿ ಅಕ್ಕಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ನೇತ್ರಾವತಿ ನದಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಾವರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಮಂಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬೊಳಿಯಾರು, ಪಾಪೂರು, ಹತ್ತಿಕಳ, ಅಂಬ್ರಮೊಗ್ಗು, ಬೆಳ್ಳಿ ಮಾನ್ಸೂರು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ ಉಂಟು. ಇದರಿಂದ 10 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾರ ಕೈಗೋ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಅದು ರೈತನಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಕ್ಕಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಬೆರೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಅಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಅವನು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಬೆಳೆದೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಇವೊತ್ತು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ರೈತ ಬೆಳೆದು ಪಟ್ಟಣದವರಿಗೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಂತೋಷ. ಆದುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಎರಾ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನೂ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಮಾಲಯಾ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಯೋಧರು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೋರಾಡಿ ದೇಶದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ರೈತರು ಜನಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿ ದೇಶದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ)

ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಕಾಣಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಟು ಆದರೆ ಈಗ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ 4 ಪರ್ಸೆಂಟಿನಂತೆ ಲೋನ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ರೈತನಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ 10 ಪರ್ಸೆಂಟು ಬಡ್ಡಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭೂಮಿಗಳು ಇವೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂರು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಈಗ ರೈತರು Sugarcane, Tobacco, Arecanut ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಮೂರು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯ ತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕೋಗಿದೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಗಮನದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕಿದರೆ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಲಿಮಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಭತ್ತದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ತವುಡು, ಉಮಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಕೂಡ ರೈತನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಪದಾರ್ಥ, ಅದ್ದರಿಂದ ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಲಿಮಿ ಭತ್ತದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅಕ್ಕಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ಭತ್ತದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಲಿಮಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಳೆಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಉಂಟು. ಅಕ್ಕಿಯಿಂದ ಲಿಮಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಬಂದರೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಪ್ರದೇಶ ಕೇರಳದ ಬಾರ್ಡರ್. ಅದು ಬೆರ್ರ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬೆರ್ರ್ ಏರಿಯಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಡಿ. ಕೊತವಾಲೆಯವರು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. 5 ಮೈಲಿ ಬಾರ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ರೂಲ್ಸ್ ಇದೆ. ಅದಾದರಿಂದ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ 13 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ 60 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಅವರು ಈಗ ಆಹಾರ ಅಭಾವದಿಂದ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಹಾರದ ಪ್ರಮಾಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಿಲೋ ಅಕ್ಕಿಗೆ 1—30 ಪೈಸೇ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 1—45, 1—50 ಪೈಸೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್ ಇದೆ. ಅದು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಕ್ಕಿಯ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಮುಟ್ಟುಹಾಕಬೇಕು. ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವಂಥ ಜನಗಳು 2 ಕೋಟಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಾದ ರಿಂದ ಆಹಾರದ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಗೆ ಈಗ 8 ಪರ್ಸೆಂಟು ಇರುವ ನೀರಾವರಿ ಮಟ್ಟವನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. 25 ಪರ್ಸೆಂಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಅಂಥ, ಮದ್ರಾಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಇದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆದರೆ ಮೈಸೂರು ನಂದನವನ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ವಜಾ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ವಜಾ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಕೃಷಿ ತೆರಿಗೆ ಬಂದಿತ ಹಾಕಬೇಡಿ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಾದರೆ ನಣ್ಣು ಕಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಎಕ್ಸಮಪ್ಷನ್ ಕೊಡಿ. ಇದು ನಣ್ಣು ಕಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ. 5 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಭೂಕಂದಾಯಿ ಮಾಫಿಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇರುವವರು ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದಲೇ ದುಡ್ಡನ್ನು ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವ ತೆರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಈ ತೆರಿಗೆ ಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಇರಬೇಕು. ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಯಾರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರಿಗೆ ಭಯ ಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಆನೇಕರು ಎಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತದೋ ಎಂದು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನೇ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಣ್ಣು ನಣ್ಣು

ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ಈ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬಾರದು. ನಗರಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ಜಾಹಿರಾತುಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಪ, ಎರಡು, ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದಲೂ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ವಿಷಯವೂ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರಾಭವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ಒಂದು ರಾಭದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಪಂಚನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಜನ ದರಾಳಿಗಳು ಬುದ್ಧಿಗಿ ಕದ್ದು ಕಡಿಯತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಮರಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೀಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಪ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಲು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಮರಗಳು ಅಂದರೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಅವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಗೃತಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ಶಿಕ್ಷಣದ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಚೆಕ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಮೂಲಕ ವೇತನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ಮಕ್ಕಳು ಉದ್ಭವವಾಗಬೇಕು. ನುಸುನುಸುತ್ತಾರೆ ಆಗ ಬೇಕು, ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕರು ಆಗಬೇಕು, ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಆಗಬೇಕು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕರು ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಸ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಎಷ್ಟೋ ಹುಡುಗರು ಉತ್ತೀರ್ಣವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಆಡುವ ಮಾತು. ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹೋಗಿರಾಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಭಾರತದ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಅಂತಹವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕು. ಎಕೆಂದರೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಊರಿಗೊಂದು ಆಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದವರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ನಿಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಲ್ಕತ್ತಾ, ಮದ್ರಾಸ್, ಹೆಕಲ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯವರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವರೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಮುಂದು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾವೂ ಸಹ ಹೊರಗಿನವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಿರುದ್ಯೋಗವೂ ತಪ್ಪುವುದು. ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೇವಲ 2-3 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನಿಗೂ ಕೊಟ್ಟು ಅವನಿಂದ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರೋತ್ಪತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಒಂದು ಸೊಲ್ಲು ಅಥವಾ ಒಂದು ವಾದ ಬೆಳೆದರೆ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವಂಥ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಬರ್ಚುಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮಿತವ್ಯಯದಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ವಹಾ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಾರ್ಲೋವು ಬೋರಗಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅನಗತ್ಯವೆ ನೌಕರರನ್ನೂ ತೆಗೆದುಬೇಕು. ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಿವೆ. ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ಮಿತ್ರರು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಸಾಂವಿರಾರು ಪ್ರಗತಿಕರವಾದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಆಗಬೇಕಾದ್ದು ಅನೇಕ ಉಂಟು. ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಅವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಹೇಳುವಂಥ ಸೌಜನ್ಯ ಬಂದರೆ ಸಾಕು ಯಾವ ಬಣ್ಣದ ಗಾಜನ್ನು ಇಡುತ್ತೀವೋ ಅದೇ ಬಣ್ಣ ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ)

ನನ್ನ ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ಮಿತ್ರರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು— ಅಂಗರಾಚಿ ಬೇಡಿದರೂ ನಾವು ಸರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ, ಅವರನ್ನು ಬೇಡುವವರೇ ಇಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಆ ಶಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಸಿಲೆ ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನೇ ಆಳತಕ್ಕ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಮರೆಯಬಾರದು. ಇಂತಹ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ಬಹಳ ಪ್ರಗತಿಯಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾವು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಟೀಕೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಿವಾಲಯ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನಾವೂ ನೀವೂ ಕೂಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ಮೊದಲು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಎಡೆಕೊಡಬಾರದು. ನಾವು ಮತ್ತು ನೀವು ಕೂಡಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಈ ಹೇತುವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಬರೀ ತಮ್ಮದು ಒಂದೇ ನೋಟ ಬೇಡ. ಜೂಜಿನ ಕುದುರೆಯಂತೆ ಆಟ ಆಟ ನೋಡುವ ನೇರ ನೋಡಬಾರದು. ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಈ ವಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಸರ್ಕಾರ ಏನೋ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಜನ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಾದು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಅನುಕೂಲ ಯಾವ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಗಳೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಅನುಸಾರವಾಗಿ 1967-68ರಲ್ಲಿ 62 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ 34 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೊದಲು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದು 36 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹಾಸಿಯಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ (ಧಾರವಾಡ).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಓದಬಹುದೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಎಕ್ಸಿಟಿಂಪೋರ್ ಸ್ಪೀಚ್‌ಗೆ ಒಂದು ಕಾಂಪಿಟಿಷನ್ ಇಟ್ಟರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರಿಗೇ ಬಹುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—185 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ತಾವು 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೊರತೆಯಾಗುವುದನ್ನು ಪಾನ ನಿರೋಧ ಸಡಿಲಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸುಮಾರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಂಡದ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಅವರ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದ 46ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

5-00 P.M.

ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯಯ ಮತ್ತಿತರ ವಿಷಯಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಹಾಗೂ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಾನನಿರೋಧವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತು ಇದು ಅನೇಕ ದುಷ್ಟರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಎಡೆಕೊಟ್ಟಿರುವುದೆಂದೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿರು

ತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿದ ಬಳಿಕ ಪಾನ ನಿರೋಧ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಮಟ್ಟಿನ ಬದಲಾವಣೆಯು ಅಗತ್ಯವೆಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಪಾನನಿರೋಧ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಲಾಗುವುದು, ಈ ನಿರ್ಧಾರದ ಫಲವಾಗಿ ನಮಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಪಾನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಅವರ ಭಾಷಾದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ ಕೊಂಡು ಬದುಕತಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಮರೆತು ಹೆಂಡ ಮಾರುವ ಮಾಲೀಕರ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ ರಾಜ, ವನ್ನು ಹೆಂಡದಿಂದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೇನಾದರೂ ನಾಟಕೆ ಇದೆಮೇಲೆ ನೀತಿ ಇದೆಮೇಲೆ? ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಮಠಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನನಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಿ ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ಹೆಂಡ ಮಾರಾಟವಾಗದ ಹಾಗೆ ಸ್ವಿಕ್ಕಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಹೆಂಡದ ಮಾರಾಟವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನನಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಹೆಂಡನ್ನು ಮಾರಿ, ಸಂಪಾದನೆಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಬಂದ ಹಣದಿಂದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಇವರು ಎಂತಹ ಗಾಂಧಿ ಭಕ್ತರು? ಇವರು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಏತಕ್ಕೆ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನಗೆ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ವಂಶ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಭಕ್ತರ ವಂಶ. ಇವರು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೆಂಡವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾಲೀಕರ ಏಜೆಂಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ನನಗೆ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಆಶೆಯಿಂದ ಹೆಂಡ ಮಾರುವ ಮಾಲೀಕರ ಬರೆಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ, ಯಾರು ಯಾರು ಇವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಂಡ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಭವ್ಯ ಭವಿಷ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಇವರು ಯಾರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರೋ ಅವರಿಂದ ಇವರಲ್ಲದೆ ಅದರ್ಶ ನೀತಿಯೆಲ್ಲವೂ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ನನಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಉಳಿದರೆ ಸಾಕು, ದೇಶ ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗಲಿ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗಲಿ, ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ನೀರು ಯಾರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗಲಿ ನನಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ, ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಾದರೆ ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಲಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಮಠಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗಲಿ, ಅವರ ಕಾಲಿಗೆ ನಾನು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನಿಮ್ಮಂಥವರಿಂದ ನಾನು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನನಗೆ ಎಂತಹ ಪಾಪ ಬರುತ್ತದೋ!

ಶ್ರೀ ಮಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ, ತಾವು ನಾಳೆಯಿಂದ ಈ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಾವಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಮಠಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳಾಗಿ, ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ನಿಮ್ಮ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ, ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದ್ದರೆ ಹೆಂಡದ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ನೀವು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ, ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ನೀತಿಗೆ, ತತ್ವಕ್ಕೆ ತಿರಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ, ಅವರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ತೂರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ. ಮೊನ್ನೆ ಎ. ಐ. ಸಿ. ಸಿ. ವರ್ಕರ್‌ಗೆ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿದೆ. ಎಂ. ಕೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ಹೆಂಡವನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಂಡ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಂತಹ ನಾಟಕೆಗೇಡು? ಈ ರಾಜ್ಯದ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್)

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಇದೆಯೇ, ನೀತಿ ಇದೆಯೇ? ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಡಜನಗಳು ಕೂಲಿ, ನಾಲಿ ಮಾಡಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಹೆಂಡಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಜೀವನ ಹಾಳಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ. ನೀವು ಯಾರ ಹಂಗಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದೀರೋ ಆ ಹಂಗನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ. ಪಾನೆ ನಿರೋಧವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಿ, ನಿಮಗೆ ಜಯಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ಕರ್ತೃ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ತಾಕತ್ತು ಇದ್ದರೆ ಪಾನೆ ನಿರೋಧವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ಇವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ, ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ. ಈ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನನಗೋಸ್ಕರ ಏನಾದರೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸುಮಾರು 7-7½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮಂಥವರಿಗೇ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬರಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆಯೂ ಪೊಲೀಸ್ ನಿವರನ್ನು ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಪೊಲೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಿತು ಅದನ್ನು ದೆಪ್ಪುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪೊಲೀಸ್‌ನವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯ ಅಕ್ರಮಗಳು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ? ಪೊಲೀಸ್‌ನವರು ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮರಾಯರ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೂಲಿ ಆಗಿ 22 ದಿವಸಗಳಾಯಿತು. ಈ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲು ಈ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮರಾಯರು ತರೆಯ ಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಂತ್ರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ದಕ್ಷತೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ಕೇಸನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲ. ರಾಮರಾಯರು ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದು ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ, ಜನತೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ತೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಿದರು ಇದು ಧರ್ಮವೇ? ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ? ನಾವೇನು ಚೈನಾ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಜನಗಳೆ? ಚೈನೀಯರ ಏಜೆಂಟರೇ ಅಥವಾ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದವರ ಏಜೆಂಟರೇ? ಜನತೆಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯ, ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ದುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಪೊಲೀಸ್‌ನವರು ಇಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಆಕ್ರೋಶವನ್ನು ಬೀರಿ ಅವರನ್ನು ರಾರಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದರು. ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದರು. ಈಗ 6.7-ತಿಂಗಳಿನ ಹಿಂದೆ ಕೋರ್ಟಿನ ಕಾಂಪೌಂಡಿನಲ್ಲಿ ಬಂದೂಕವನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಪೊಲೀಸ್‌ನವರನ್ನು ಕಳ್ಳ ವಂಚಿಸಿ ಕಂದಕವನ್ನು ತೋಡಿ ಅವರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದ. ಪೊಲೀಸ್‌ನವರ ದಕ್ಷತೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಜನತೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಮೆರವಣಿಗೆ ಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಾವು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್‌ನವರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. 1947 ರವರೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಜೈಲನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ಜೈಲು ಎಷ್ಟೋ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭಕ್ತರು, ಗಾಂಧಿ ಚೊಟಿಯ ಜನ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇವರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ಉಣವಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧಿ ಭಕ್ತರಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ರಾಮರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ರಾವಣ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಪೈದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವೇನು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿ ಜೈಲಿಗೆ

ಹೋಗಿದ್ದೇವೆಯೇ ? ನನ್ನನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಬಂಧುಕವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಸ್ವಾಮಿ ? ಇದು ಯಾವ ರಾಜ್ಯ ? ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದವರು ಮತ್ತು ಚೀನಿಯರನ್ನು ಕಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಪೊಲೀಸ್ ರಾಜ್ಯ ಆಗಿ ಹೋಯಿತು. ಇಪ್ಪತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪೊಲೀಸಿನವರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದ ನಲ್ಲದ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೇನು ಅಂಥಾ ತಪ್ಪುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಹೋದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಜನತೆಗೋಸ್ಕರ, ನಾಡಿಗೆಗೋಸ್ಕರ, ಜನತೆಯ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗೋಸ್ಕರ ನಾನು ಹೋರಾಡುತ್ತೇನೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಎರೋದ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪೊಲೀಸಿನವರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ 5-6 ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿದರು ? ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ ? ಇದು ಧರ್ಮವೇ ? ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಎಷ್ಟು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್‌ಗಳಿವೆ ? ನೀವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯ, ನೀವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ನಿಮ್ಮವರು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಆ ಅಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡುತ್ತೀರಿ.

Sri S. D. KOTHAVALA.—On a point of order, Sir. I do not know, probably cases filed against the member may be pending in the court of law. The matter being *sub-judice*, it is not proper for the hon. member to refer to it.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನೀವು ಅವರ ಪರ ಎಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ನಿಮಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

(ನಗು)

Sri S. D. KOTHAVALA.—The point of order is, if there is violation in the observance of the rule, it must be brought to the notice of the Chair. The member need not make references to me and I request the Chair to give a ruling.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is not a point of order.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅದ್ದರಿಂದ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಡಿ, ಅದು ನಾಳೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದವೇಲೆ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಬರುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು 50 ಪರ್ ಸೆಂಟ್ ಕಟ್ ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತೆಲ್ಲ ನಾಳೆ, ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಗಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಕೇವಲ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ಧೈರ್ಯವಿದ್ದರೆ ನೀವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ, ನಾವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಧ್ಯಾವರ್ತಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತೇವೆ. ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ಗೆಲ್ಲ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಗೆಲ್ಲುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಎಲ್ಲೆಯಾದರೂ ನಿಂತು ಕೊಂಡರೆ 50 ಜನ ಬರರಾರಿರಿ.

ನಾನು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಕಣಾಕಡಲೊಳಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು, ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ನೀವು ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ನಿವು ಈ ರೀತಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕ ಒಂದು ನೀತಿ, ಏನು ಇಲ್ಲ ಯಾರೂ ನಮ್ಮ ಕಣಾಕಡಲೊಳಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಎನ್ನತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ? ನಾನಾದರೂ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ—ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಬೇಕು ? ನಿಮಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕನ್ನಡ ಜನರನ್ನು ನಾನು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶ. ನೀವು ದೊಡ್ಡ ಬರ್ಬರವರ ಗುಂಪಿನ ಪರಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ವಿಜೃಂಭಿತವನ್ನು ಧಾರೆ ಎರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ. ಬರ್ಬರ ಗುಂಪಿನವರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಗುಂಪಿನವರಾಗಲಿ, ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿ ತಾವು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣ ಹೋದರೂ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಚಂಡ ಚಳವಳಿ ಮಾಡಿ ಆ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ವಾಚಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್)

ಇನ್ನು ಅಹಾರ ಇರಾಖೆಯ ವಿಷಯ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಏನಾದರೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಇಲಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆಯಿಂದ ಬನವನಗುಡಿಗೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಂಟೋನ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ, ಹೀಗೆ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸಾಕಬೇಡಿ. ಅದು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದೆ, ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅವರ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ನ್ಯಾಯವಾಗಲಿ, ಪ್ರಗತಿಯಾಗಲಿ, ಯಾವುದೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ಸಕ್ಕರೆಗೆ ಪಡತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಪಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ಪಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಪಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಪಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕಷ್ಟಪಡತಕ್ಕ ಜನ ಎಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು. ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಬೆಲೆಯ ಮೂಲಕ ಹಂಚತಕ್ಕ ಅಹಾರದ ಹಂಚಿಕೆ 100ಕ್ಕೆ 75ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಾಳಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬಿಡಿ, ಬಿಡಿ ಎಂದು ಸಾರಿ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ. ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆದರೂ ಮೂಕಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ, ದನಗಳಿಗೆ ಅಹಾರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದು ಉಂಟೇ?

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳ ಗಡಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಗಳ ಗಡಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನೂ ಸರಿ ಇಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲಿ, ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿರುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲಿ, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿರುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲಿ, ಅವರ ಗಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ, ಇರತಕ್ಕ ಔದಾರ್ಯ ಈ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಿಲ್ಲ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗಿಲ್ಲ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ—ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ಶಿವಸೇನೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಯಾರಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ಗಡಿಯ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಮಹಾಜನ ಆಯೋಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ಅಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡ ಜನತೆ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪೋಲೀಸಿನವರು, ಶಿವಸೇನೆಯ ಭೂತ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಆ ಜನತೆಯನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಸ್ಲ್ಯಾಡ ಅವಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಯವರ ಮೇಲೆ, ಕನ್ನಡಿಗರ ಹೋಟೆಲುಗಳ ಮೇಲೆ ದಾಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಅಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ವಿಧವಾದಂತಹ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನಾಗಲಿ, ಯಾವ ರೀತಿಯ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನಾಗಲಿ, ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ—ಈ ಕನ್ನಡ ಜನತೆಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅಕ್ರಮ, ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಎನ್‌ಕ್ವಾಯರಿ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಕನ್ನಡ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಒಂದು ಎನ್‌ಕ್ವಾಯರಿ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಆಗಿದೆ. ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, 100ಕ್ಕೆ 90 ಜನರು ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ, ಕೇರಳ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾವೈಕ್ಯದೃಷ್ಟಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೇನು, ಕರ್ನಾಟಕ ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೇನು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳರು ಇರುವುದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ. ಇವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲು ಕೆಲಸ ಕೊಡುವಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳವರಿಗೂ ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ, ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿಗಾರರ ಮೇಲೆ ಪೊಲೀಸರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳುಹಿಸಿ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸದಂತೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪೊಲೀಸರು ಕನ್ನಡ ಸಂಘಗಳ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿಗಾರರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ರಾಕಪ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯ ವರಿಗೆ ಅರಿವಾಗಿದೆ, ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿಗಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಕಟ್ಟ ಮನೋಭಾವ ತಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಟ್ಟ ಮನೋಭಾವ ತಳೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿಗಾರರನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವುದಾರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೆದಂಭೂತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಧರ್ಮವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಜುನಾ ವಣಿಯಾಗಿ 8 ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಇನ್ನೂ ನಡೆಸಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ರಾಜಕೀಯ ಏನು? ಸ್ವಾಮಿ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುಚ್ಚುವ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ನೀತಿ ಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇದೇ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯ ವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾಯರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೇ ಮತ್ತೆ ಚನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಲಿ. ಅವರಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಾವು ನಿಂತು, ಅವರ ಈ ಲೇವಣಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು 8 ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಇವರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಇವತ್ತು ದೇಶವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಜನರನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗಾಂಧಿ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ದೋಷ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು 8 ತಿಂಗಳು ಏನಾದರೂ ತಿನ್ನಿ, ಅಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಕೊನೆಯ ತೀರ್ಮಾನವೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಇ. ಪುಂಡಲೀಕಪ್ಪ (ಕುಷ್ಟಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1967-68ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಖಾತೆಯೊಳಗೆ ಈಗ ವತನದಾರ್ ಪದ್ಧತಿ, ರದ್ದು ಆಗಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಅದರೂ ಸಹ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಅದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರಮಾನ್ಯರನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದಿದ್ದೀರಿ. ಅದರೂ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಅವರೇ ಇನ್ನೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ರೈತರಿಗೆ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪಾವತಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿ ಕೊಡುವ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇಂದು ಅಥವಾ ನಾಳೆಗೆ ನಾವುಗಳು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವವರಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತಾ ಅವರು ತಿಳಿದು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣ ಇವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದು ನೀವು ವಿಲೇವಾರಿ ಅಂತಿಂಟಿಂಟರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಇವರನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಾದರೆ ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಕಂದಾಯ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಗದ ಇಬ್ಬರು ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ನೌಕರರು ಇವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಇವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಚ್ಚಿನ ನೌಕರರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಈ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಂದರೆ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಪ್ಪಳ, ಕುಷ್ಟಗಿ, ಯಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲೂ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವರ ಹತ್ತಿರ 7 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 1965ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸೇರಿಸಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ತಕರಾರು ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸದಿದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಂದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರಮಾನ್ಯರು, ಕುಲಕರ್ಣಿಗಳು ಜನರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ

(ಶ್ರೀ ಇ. ಪುಂಡಲೀಕಪ್ಪ)

ಅಪ್ರಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ಜನರನ್ನು ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಇವರನ್ನು ತೀವ್ರವೇ ವನೂಲಿ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಮುಕ್ತಿಮಾಡಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದವರನ್ನು ತೀವ್ರ ನೇಮಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವನೂಲಾತಿ ನಡೆದಿದೆ. ಇರುವವರು ಇದ್ದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಣವಿಲ್ಲದವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗಂಗಳ, ಕೊಡೆ ಮುಂತಾದವನ್ನು ವಾರಿ ಕಂದಾಯ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವ ತೊಂದರೆ ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಕಂದಾಯ ವನೂಲಾತಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ರೈತರು ಈಗ ಬೀಜ ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲವಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನೇ ಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಹಣವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಕೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ವನೂಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬಂದು ಹಣವಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕಂದಾಯ ವನೂಲಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯೊಳಗೆ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ನೌಕರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ತಹಶೀಲ್‌ದಾರರಿಗೆ ನಹ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಅಹಾರದ ಖಾತೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೌಕರರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಅದೇ ಹಣದಿಂದ ನಿರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಬೇಕು. ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

5-30 P.M.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಯಚೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಇದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿರಾವರಿ ಇರುವುದು ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಾವರಿಯಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಗಂಗಾವತಿ, ಸಿಂಧನೂರ ಮತ್ತು ಕೆಲವುಭಾಗ, ಕೊಪ್ಪಳ ಈ ನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಇಲ್ಲ. ನಿರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹಣ ಸಹಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ನಿಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಂಡಲಿಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧನ ಸಹಾಯ ಸರಳವಾಗಿ ನಿಗುವಹಾಗೆ, ರೈತರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಸರಕಾರ ಒತ್ತಾಯ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಕುಷ್ಟಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನಿರಾವರಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಎರಡು ಮೂರು ಸ್ಕ್ರೀಮ್ಸ್ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ನಿರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ನಿರಾವರಿ ಬಾವಿ ಮತ್ತು ಒಡ್ಡಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬೇಗನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ರೈತರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಮೂಲಕ ಬಹಳ ಅನನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಲಾಭ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವದೇ ಒಂದು ಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಕರ್ತವ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತನಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಬೀಜವನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಒಕ್ಕಲುತನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಕುಷ್ಟಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜನಾರೋಗ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಡಿಸೆನ್ಸರಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಬಿಷಫದ ಸಲುವಾಗಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬಿಷಫ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಿಷಫ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಿರೇಬೇನೆರೋಗ ಬಹಳ ಇದೆ. ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎರಡುನಾಲ್ಕು ಹಿರೇಬೇನೆ ಜನರು ಹೊರಡಬಹುದು. ಹಾಗೂ ಇದು ದಿನದಿನೇ ಹಬ್ಬುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೂಡಲೇ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಮತ್ತು ರೋಗ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನೂಟಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಇರಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಎರಡು ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಒಂದು ಹನಮನಹಾಳ, ಎರಡು ದೊಡ್ಡಹಾಳೆ ಹೀಗೆ ಎರಡು ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಂದಾಯದ ವಿಚಾರ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಂದಾಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ 1964 ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲಮಾಡುವವರಿಗೆ ಆನೇಕ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಸುಧಾರಣೆ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿತನ ಕಾರ್ಯ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ವೆಂಬುದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವತ್ತಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಆದಕಾರಣ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಈ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ (ಬಳ್ಳಿಕ್ಕಿ),—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೂಟನೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉಪರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳವರ ಹಸ್ತದಿಂದ ಡಾಕ್ಟರ್ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್, ಪಂಡಿತ ನೆಹರು ಮತ್ತು ಬಾಬು ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರ ಫೋಟೋಗಳ ಅನಾವರಣ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಮೂವರು ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಹು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ದುಡಿದು ಭಾರತಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ನೆನಪಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಬಂಧುರಾದ ಫೋಟೋವನ್ನು ಮೈಸೂರು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅನಾವರಣ ಮಾಡಿ ಅವರ ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ದೇಶ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಫೋಟೋ ಅನಾವರಣ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಘನತೆ ಮತ್ತು ಗೌರವ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನೂಟನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ ಅವರ ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಅವರು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಜನಕರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅವರಿಗೆ ಮರ्याದೆ ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ 75 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಭವನದಲ್ಲಿ ಕಂಚಿನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೂ, ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ ಅವರ ಫೋಟೋವನ್ನು ಅನಾವರಣ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಇದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೂ ಆಗಸ್ಟ್ 15ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಭಾರತದ ಘಟನಾ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ ಫೋಟೋವನ್ನು ಈ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಅನಾವರಣ ಮಾಡಬೇಕು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಭಾವಚಿತ್ರ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ source of inspiration ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೂಟನೆ ಮಾಡಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರುವ 1967-68ರ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಇದು ಕೇವಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲ, ಇದು ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿ ಬಜೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 26ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ನಾವು ವಿಧಾನ ಸೌಧವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ ಇದ್ದಂಥ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲ ಹೋದರೂ ಫೋಲೇಸರು ಇದ್ದುದು ಕಂಡುಬಂತು. ಬೇರೆಯಾರಾದರೂ ಮುಂಬೈ, ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂದು ನಮ್ಮ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಹತ್ತಿರ ನೋಡಿದ್ದರೆ ಚೀನಾ ದೇಶ ಧಾಳಿ ಮಾಡಿದೆಯೋ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇ ರೀತಿ ನಡೆವಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಇದು ಎಷ್ಟು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ)

ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎನಿಸಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ವ್ಯಥೆಯೂ ಆಯಿತು. ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಂದು ಅಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು, ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಬಂದು ಪೋಲೀಸರ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವಂತಾದದ್ದು ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯಕ್ಕೇ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ನಾವು ಪೋಲೀಸರ ಬಲದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೇ ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ, ನೈತಿಕ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಪ್ರಜೆಗಳೇ ದೇಶವನ್ನು ಆಳುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಪ್ರಜೆಗಳ ಸರ್ಕಾರ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮಾತಿಗೆ ಬೆರೆ ನಿಕಟವೇಕು. ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯ ಘಟನೆಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಜೆಗೂ ಕೆಲವು ಮೂಲ ಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿವೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗವು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ವಿಧವೆ ಸಾಧ ಜರೋ ಚಳುವಳಿ ಶಾಂತಯುತವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೋ ಊಹಾಪೋಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಶಾಂತಿಗೆ ಭಂಗ ಬರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನೂ ಬಂಧಿಸಿದರು. ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವಲ್ಲ, ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಘಾತುಕ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎವೇಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂದು ಡಾ. ಅಂಬೇಡಕರರು ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಾವೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

“Democracy is a form of Government where political, Social and economic revolution will take place without bloodshed”.

—Ambedkar, R. R.

ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಪದ್ಧತಿ ರಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದೆ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಒಂದು ತತ್ವವೇ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯದ ಲಕ್ಷಣ ಎಂದು ಡಾ. ಅಂಬೇಡಕರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೇ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಪ್ರಜಾ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿದೆ. ಆದುವ ಒಂದು ಮಾತಿಗೆ ಬೆರೆ ಇದೆ. ಆ ಮಾತಿಗೆ ಬೆರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಯಾವತತ್ವವಾಗಲೀ, ನೀತಿಯಾಗಲೀ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆರೆ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಶರಣರು, ಸರ್ವಜ್ಞ ಮುಂತಾದವರು ಒಹಳ ಮಾರ್ವಿಕವಾದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಾಣಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಜ್ಞಾನಯೋಗಿ ಪ್ರಭುದೇವರು ಹೇಳಿದ ವಚನವನ್ನು ಉದಹರಿಸುತ್ತೇನೆ.

“ಮಾತುನುಡಿದರೇ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದಂತಿರಬೇಕು

ಮಾತುನುಡಿದರೆ ಮಾಣಿಕೃದ ದೀಪ್ತಿಯಂತಿರಬೇಕು

ಮಾತುನುಡಿದರೆ ಸ್ಪಟಿಕದ ಫರಾಕೆಯಂತಿರಬೇಕು

ಮಾತುನುಡಿದರೆ ಜ್ಯೋತಿ ಹೌದಾದು ಅನ್ನಬೇಕು

ನಮ್ಮ ಮಹೇಶ್ವರನ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ”

ಒಂದು ಮಾತಿಗೆ, ಒಂದು ತತ್ವಕ್ಕೆ, ಒಂದು ನೀತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರವರ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಹಾಗೆ ನಡೆಯದೆ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವೇ ಕತ್ತಲೆಯ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನರ ಹಿತಚಿಂತನೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ನಡೆಯದೆ ಅವರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಜೋಳವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕ್ಯಾಂಟಲಿಗೆ 45 ರೂಪಾಯಿ 50 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ರೈತರಿಂದ ರೇವಿ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು 80-90 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡುವಾಗ, ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರು ಐದು, ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ರಾಧವನ್ನು ಒಂದು ಚೀಲ ಜೋಳಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು 30-40 ರೂಪಾಯಿ

ಗಳನ್ನು ಒಂದು ಚೀಲ ಜೋಳಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಫಿ ಬೇಕಾದರೆ ಬೆಲೆದ ಕಾಫಿಯನ್ನು ಕುಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿರುವ ಆಹಾರ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತರನೋಪು ಆಗಿರುವ ಆಹಾರ ಆಭಾವವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು.

ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಲ್ಪ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಆದವರು ಬಿ.ಎ. ಆದವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಲು ಕ್ಯೂನಲ್ಲಿ ದಿನವಿಡಿ ನಿಂತು ಮಾಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೆಸರು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ನಾಳೆಯೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂಗೆ ಕರೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಲಂಚ. ಅದೇ ಎರಡು ವರ್ಷ ಹಿಂದೆ ಹೆಸರು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳು ಬಿಡಾಪುರ ಎಪ್ಪಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಎದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅನಿರ್ದಯವಂತರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಕರ್ಣಾಟಕವನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ. ನಿರನಿಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಆಡರ್ ಕಳಿಸಬೇಕು. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಾರ್ಗ ದರ್ಶನ ನೀಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಲಂಚ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಇದರಿಂದ ಕ್ರಾಂತಿ ಆದೀತು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 10 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ನಂಬರ್ 13ರನ್ನು ಆಗಲ ಮಾಡುವಾಗ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರೈತರ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು. ಆ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 8-10 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟನಾಳ ಕೆರೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕೊಳುಗಿ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಬೇರೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಬಿಡಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಡಿ, ಬಟ್ಟೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಬೇಡಿದರೆ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕರುಣಾಜನಕವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ರೈತಬಾಂಧವರಿಂದ ಕೆರೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಏಳೆಂಟು ವರುಷಗಳಾದರೂ ಅದರ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವುದು ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವಲ್ಲವೋ ಹೇಗೆ? ನಾನು ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ವಿಷಯದ ಕಡೆಗೆ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ರೈತರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡಬೇಕು.

ಇಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರಸ್ತೆಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಚಡಚಣ—ನೀವರ್ಗ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಡಿಗಳು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಬರುವುದಕ್ಕೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ವ್ಯಾಪಾರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಆದರೂ ಹತ್ತಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ. 1957ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಭೀಮಾ ನದಿಗೆ ಮಹಾಪುರದಿಂದ ಗೋವಿಂದಪುರ ಊರು ಕೊಚ್ಚಿಹೋಯಿತು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಊರನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದು. ಇದಿಗಾಗಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ ಆ ಜನರ ಗೋಳು ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಲು ನಿರ್ಧಾರವು ಆಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ 10 ವರ್ಷವಾದರೆ ರೈತರ ಗತಿಯೇನು? ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗೋವಿಂದಪುರ ಕಾರೋನಿಯನ್ನು ಬೇಗ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಇಂಡಿಯಾದ ಹೊರಗೆ ಉರಿಗೆ ಸುಮಾರು 25 ಮೈಲಿಯ ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ)

ಯಾಗಿದೆ, ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೊಂಡೆರೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇಂಡಿಯಾದ ಹೊರ್ತಿಗೆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಚದುರಿಸಿದಂತೆ ಶಿರಾಡೋಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಶಿರಾಡೋಣದ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಹಳ್ಳವಿದೆ, ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂಡಿಯಾದ ಚಡಚಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಸೊರಾಪುರ ರೈಲು ಹತ್ತುತ್ತದೆ. ಇಂಡಿ-ಬಳ್ಳುಳ್ಳಿ ಸರ್ಕಸ್ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಅಂಚುಟಗಿಯಿಂದ ಎರಡು ಮೈಲಿ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲುಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳವಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಇತರ ಕಡೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಬರಗಾಲದ ನಾಡು, ಅಲ್ಲಿ ದೋಣಿ ಮತ್ತು ನದಿಗಳು ಹರಿದರೂ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಗಂಡಾಂತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ: ಅಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ನಿಧಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ನೀರಿನ, ಅದರಿಂದ ಅಲಮಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಸ್ತಿಭಾರ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಳಿದರೆ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ 1967ನೇ ಇಸವಿಯ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಗಲಕೋಟೆಯವರು ಒಬ್ಬ ಕೊಡರಬಹುದೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅಲಮಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಲಮಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ 10-12 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಇಂದು ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮುಂದಾದರೂ ನಿವೃತ್ತರಾದ ಜಾಗೃತೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಈ ಅಲಮಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ವಂಚಿಸಿರಬಹುದು. ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಮಹೇಶ್ವರರಂತೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೂರು ಜನರಿದ್ದರೂ ಈ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡದಿರುವುದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನಕರ. ಈಗರಾದರೂ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕುಂಟಿನತ ಹೇಳಿದರೆ ಜನರು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಾಲ ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ಕಾಲ ಎಂಟಿದಾಗ ಜನರು ನುಮ್ಮನೆ ಕೂಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿರಾಪತಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣ ಕಡಮೆಯಾದಾಗ 480 ಪಿ.ಎಂ. ಫಂಡಿನಿಂದ ಸಾಲ ತಂದು ಕೆಲಸಮಾಡಬಲ್ಲವೇ? ಅದೇ ಫಂಡಿನಿಂದ ಈ ಅಲಮಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಏಕೆ ಹಣ ಕೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು? ಆ ಪ್ರಯತ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆಯೇ? ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದರೆ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಮಟ್ಟಿ ಕೆಲಸ ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದರೂ ಹಲವಾರು ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಕೂಲಿಯವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬರ್ಚು ಪೈರ್ಲವಲ್ಲವೇ? ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪೂರ್ತಿ ಸಲುವಾಗಿ ತಕ್ಷಣ ಸಾಲ ತಂದು ಅಥವಾ ಇರುವ ಹಣ ಬರ್ಚುಮಾಡಬ. ಈ ಡ್ಯಾಂ ಪೂರ್ತಿಯಾದರೆ 3.4 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಬಗೆಯಿತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಳಿನ ಕಣಜವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಹರಿಜನರ ಸಲುವಾಗಿ, ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಹಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನಂತೆ ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ 10 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೆರೆ ಎನ್ನು, ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಆಸ್ ಲಿಮಿಟ್ ಎನ್ನು, ಈಗಿನಿಂದ ಎಂದು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲವೆ, ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಡವೇ? ಹಾಗೆ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಂಡಿತ ಅನ್ಯಾಯ, 40 ಲಕ್ಷ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ: ಹರಿಜನರನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಒಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಬಂದ ರಾಗಾಯಿ ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆ ಬೇಕೆಂದು ಹುಡುಕಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ, ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದವರು ನಾನು ಹರಿಜನರ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು ಎಂದು ತಿಳಿದಮೇಲೆ ಮನೆ ಖಾಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಜ್ಯ ಒಂದು 20 ವರ್ಷಗಳಾದುವು, ಜಾತಿಯ ವಾದ ಇನ್ನೂ ಉಗ್ರ ರೀತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ, ಹರಿಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬಾ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ, ಇಂದು ಬಾಬಿಯಿಂದ ಅವರು ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಾವಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಜಾತಿಭೇದ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸಲು

ಸರಕಾರದವರೇನಾದರೂ ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿರುವರೇ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗವೆಷ್ಟಿತ್ತು, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು, ಮುಸ್ಲಿಮರು ಎಷ್ಟಿದ್ದರು, ಈಗಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಂದು ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮ ಗುರುಗಳು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಇಂದು ಹರಿಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಹಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ಜಾತಿ ಹೋಗರಾಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತತ್ವದ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೆಸಿದವರ ಮುಂದೆ ವೇದಾಂತ ಹೇಳ ಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಆಹಾರ, ಬಟ್ಟೆ, ದುಡಿಯುವವರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಮತ್ತು ಹೊಲ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ 10 ಕೋಟಿ ಹರಿಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದಿನೇದಿನೇ ಗಂಭೀರವಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಗಾಂಧಿ ಶಿಷ್ಯರು ರಾಜ್ಯವಾಳುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಈ ಜಾತಿ ಭೂತದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸೂಕ್ತ ಗಮನಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಗುರುಗಳಿಗೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಹರಿಜನರು ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ ಭಾರತವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಇಲ್ಲವೆ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು ರಾಜ್ಯ ಆಳುವರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಅನ್ವತ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ನೂತ್ನ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಹಣ ಒಪಗಿನಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸೇರಿದ 18 ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನುಮ್ಮನೆ ಹಿಡಿತಕರಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇಲ್ಲಗೂ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಜನರು ಹೇಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯಬೇಕು? ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಬೇಡವೇ? ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಹರಿಜನರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಮಲತಾಯಿ ಘೋರಣಿಯನ್ನುನುಸರಿಸಬಾರದು, ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಬಂದು ಒದಗಿದೆ. ಹೃದಯ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಜನರು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್ ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅನ್ವತ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೇಗಿದ್ದೀತು? 17 ಜನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್ ಫೇರ್ ಅಫೀಸರರು ಹರಿಜನರು, ಅವರ ಹೆಸರು ಸಿವಿಲ್ ಲಿನ್ಯನಲ್ಲದ್ದು ಧನ್ಯತೆಗೆದರು. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಮಾಡುವ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯಿದೆಯೇ ಎಂದು ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದು 40 ಲಕ್ಷ ಹರಿಜನರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಮಾಯದ ಗಾಯ ಅಗಿದೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಲಂಬಾಣಿ, ಬೋವಿಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದೊಳಗೆ ಉಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಲ್ಪರಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಲಂಬಾಣಿ, ಬೋವಿ, ಕೊರಮ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಬೇಡವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಹರಿಜನರು ಇರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದೊಳಗೆ ಅವರನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಹರಿಜನರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಬೇಡಿರಿ. ಅದರ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕ್ರಮ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಈಗ ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ ನಾಳೆ ಪುನಃ 12 ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Friday the 30th June 1967.